

⌚ 3 min.

Staatssecretaris Rummenie wil grutto's fokken om bedreigde weidevogel te redden

Nieuws

Staatssecretaris Jean Rummenie (Visserij en Natuur) overweegt fokboerderijen voor grutto's op te richten. Hij onderzoekt of hij de bedreigde weidevogelpopulatie kan opkrikken door geraapte grutto-eieren onder een lamp te laten uitbroeden, opdat ze veilig zijn voor roofdieren.

YVONNE HOF

Rummenie (BBB) maakte dit woensdag bekend tijdens een Tweede Kamerdebat over het natuur- en stikstofbeleid. De laatste jaren vallen steeds meer grutto-eieren en -kuikens ten prooi aan roofdieren als steenmarters en vossen. Om die predatiedruk te verminderen, wil Rummenie de jacht op deze roofdieren opvoeren.

Dat zal echter niet voldoende zijn om de teruggang van het aantal weidevogels te stoppen. Rummenie wil daarom laten onderzoeken of hij weidevogelkuikens op proefboerderijen kan laten opgroeien, om ze pas weer in de natuur uit te zetten als ze kunnen vliegen. Dat voorkomt dat broedpogingen mislukken doordat de eieren en kuikens in maaimachines of tussen de kaken van predatoren belanden.

Uitbroeden

De eieren worden dan zo snel mogelijk uit het nest gehaald en onder een lamp uitgebreed. Dit systeem, headstarting genaamd, is in Nederland al op kleine schaal getest op grutto's. Het Verenigd Koninkrijk heeft er ook mee geëxperimenteerd en het blijkt inderdaad mogelijk om grutto's 'kunstmatig' op te fokken. ChristenUnie-Kamerlid Pieter Grinwis zei woensdag grappend dat Rummenie blijkbaar inzet op de 'intensieve gruttohouderij'.

Rummenie moet op last van de Europese Commissie een reddingsplan maken om de grutto te behoeden voor de ondergang. De Commissie is eerder dit jaar een strafprocedure tegen Nederland begonnen omdat vorige kabinetten te weinig

hebben gedaan om de grutto te beschermen. Nederland overtreedt daarmee de Vogelrichtlijn, een Europese natuurbeschermingswet. Ons land is voor de grutto wereldwijd het belangrijkste leefgebied.

Wetenschappelijk onderzoek bewijst dat de intensivering van de landbouw de hoofdoorzaak is van de daling van de weidevogelpopulatie. Het Nederlandse agrarische landschap wordt gedomineerd door snelgroeiend, eentonig raaigras waarin weinig insecten voorkomen. Het waterpeil in de weilanden wordt kunstmatig laag gehouden zodat landbouwmachines er niet in wegzakken. Daardoor zijn er ook weinig regenwormen. Weidevogelkuikens leven van insectenlarven en wormen en kunnen dus geen voedsel vinden. Boeren maaien bovendien veel, waardoor eieren en kuikens machinaal worden verwijderd.

Rummenie wil ook meer geld uittrekken voor weidevogelbeheer om een groter areaal landbouwgrond geschikt te maken als foerageer- en broedgebied voor grutto's en kieviten. Maar hij is niet van plan om nieuwe weidevogelreservaten aan te wijzen.

Het is bovendien onduidelijk welke maatregelen boeren moeten nemen om in aanmerking te komen voor de verhoogde subsidies die Rummenie wil invoeren. De tientallen miljoenen die vorige kabinetten ertegenaan gooiden, hebben niets geholpen doordat boeren massaal kiezen voor lichte, gemakkelijke beheersmaatregelen. Iets later maaien en nesten markeren kost boeren weinig werk en geld, maar voor de overlevingskansen van weidevogels maakt dat weinig verschil.

Vrijwillig

Het verhogen van het waterpeil is veel effectiever, maar dat vinden de meeste boeren een te grote hinderpaal voor hun bedrijfsvoering. Al het weidevogelbeheer is nu vrijwillig en dat blijft zo, als het aan Rummenie ligt. Kamerleden van Groenlinks-PvdA en de Partij voor de Dieren reageren daarom sceptisch op zijn plan. Ze voorzien dat boeren niet vrijwillig de beheersmaatregelen zullen nemen die nodig zijn.

De Kamerleden houden de staatssecretaris voor dat het weinig zin heeft om grutto's te fokken als de vrijgelaten dieren geen geschikt leefgebied kunnen vinden. Daar liepen ook de experimenten met gruttoboerderijen tegen aan: de vrijgelaten vogels kwamen in de natuur nauwelijks tot broeden, omdat het probleem van het krimpende broedareaal niet was aangepakt.